

**Overweging Bennekom 4 februari 2018 "Zien en gezien worden".
Pastor John Rademakers
Bijbellezingen Job 7,1-4.6-7 en Marcus 1, 29 – 39**

De bijbel wordt vaak aan de kant geschoven met woorden als: "Dat is vroeger niet nu" zeker wanneer het over het Oude Testament gaat.

Een anekdote maakt dat heel duidelijk. Een man komt in een boekwinkel en vraagt aan de verkoopster. "Heeft U ook Bijbels?" "Ja meneer wat zoekt U: Het Oude Testament of het Nieuwe Testament of beide?" Waarop de man antwoordt: "Natuurlijk het Nieuwe Testament ik wil de laatste uitgave hebben, dan is het oude toch overbodig?"

Dat hier wat nadere informatie nodig was is overduidelijk.

Nu we vandaag de betekenis van de diaconie centraal willen stellen in onze zondagsviering met als motto "Zien en gezien worden" blijkt dat Bijbelteksten ook die van het Oude Testament zeer actueel kunnen zijn

Wij leven dan wel in een welvarend land, horen bij de 10 rijkste landen, hebben een gezondheidszorg die bij de beste van de wereld hoort. We kunnen 68 miljoen uitgeven aan vuurwerk bij de jaarwisseling

En toch is het zo dat de diaconie van onze geloofsgemeenschap verre van overbodig is. Dat er toch nog heel veel mensen zijn die tekort komen, de voedselbanken en kledingbanken zijn voor velen een noodzakelijke aanvulling

En de medewerkers van de diaconie kunnen heel wat concrete voorbeelden aandragen zoals: Een pas gescheiden moeder met twee kleine kinderen heeft geen geld, om de tijd te overbruggen tussen de aanvraag van de uitkering en de daadwerkelijke toekenning. Dat er dan wat gebeurt voor voeding en andere noodzakelijke levensbehoeften. Even de tijd kunnen overbruggen.. Of de vader met een kind in het buitenland, dat stervende is en er is geen geld om de reis te kunnen maken om daar afscheid te nemen. Of de man die chronisch ziek is, niet kan werken maar wel verantwoordelijk is voor schoolgaande kinderen maar die niet genoeg geld heeft voor fietsen voor de jongens

In zo'n situatie klinken de Bijbelwoorden uit de 1^e lezing van het boek Job heel actueel zeker wanneer je de woorden hoort in de vertaling van de Bijbel in gewone taal.

Dan komen woorden heel dichtbij als we lezen

"⁷Ik vind het leven moeilijk. Het is zwaar, elke dag weer. ²Ik voel me als een slaaf in de hitte, op zoek naar schaduw. Ik voel me als iemand die heel hard moet werken,

voor heel weinig geld.³Elke dag heb ik nieuwe zorgen, elke nacht heb ik pijn.⁴Als ik naar bed ga, denk ik: Was het maar tijd om op te staan. Maar de nacht duurt lang, onrustig lig ik wakker tot de ochtend. God, denk aan mij, mijn leven is bijna voorbij. Ik zal nooit meer gelukkig zijn.

Het zijn woorden heel herkenbaar voor veel mensen die in een situatie terecht zijn gekomen waarbij ze bijna letterlijk in een put zitten door eigen schuld of die van anderen, door verlies van een baan, een bedrijf dat failliet gaat, een echtscheiding, onjuiste beslissingen.

Mensen die zich soms schamen voor hun situatie, en liever niet gezien willen worden. Maar soms kan er ook verbittering zijn, wordt men opstandig. En dan de steeds weer opkomende vraag naar het waarom.

Soms is dat aanwijsbaar maar soms klinkt ook: "Waarom overkomt dat mij?" Als er een God is die heet liefde te zijn waar blijft die God dan. Een God die dit toelaat, wanneer kinderen slachtoffer worden, die kan toch niet bestaan" roepen mensen dan. Dat protest tegen God, die verbittering, die uitingen van onmacht zijn kennelijk van alle tijden. Ze horen even goed bij ons mens zijn als onze dankzegging in tijden dat het ons goed gaat.

Je bent niet minder gelovig wanneer op zeker moment de opstandigheid en de twijfel de boventoon voert, wanneer je tenslotte door het verdriet in je diepste vezels wordt geraakt.

Dan kan het zelfs zo zijn dat geloven zich kan uiten in een lied waarin de vertwijfeling mensen doet vloeken. Ook zo kunnen wij mensen er zijn.

Wie de psalmen er op naleest zal ontdekken hoe mensen in vertwijfeling hebben gezocht hoe ze een plaats konden geven aan hun verdriet en hun onmacht met hun schreeuw om hulp tot een God, die zij niet meer konden volgen.

Dat komt ook naar voren in het verhaal uit het boek Job, waarin over een man gesproken wordt die op een uitzonderlijke manier op de proef is gesteld. Die werkelijk alles had en die inderdaad uiteindelijk niets meer heeft.

Dan komen vrienden naar hem toe, praten met hem over wat hem overkomen is. Ook de waaromvraag komt aan de orde. En de vrienden wijzen dan in de richting van: lijden en tegenslag is een straf is voor je zonde en dat Job, de mens dus, maar moet schuld bekennen aan God. Maar Job wijst zijn vrienden terecht, hij protesteert en weigert zich bij die opvatting neer te leggen.

De vraag waaraan heb ik het verdiend, wat heb ik verkeerd gedaan is niet aan de orde. En in onze lezing ervaren we hoe Job worstelt met dit godsbeeld, waarin God als de oorzaak van het lijden wordt aangewezen.

Job vindt dit onrechtvaardig en hij vecht met al zijn krachten tegen dit mensvijandige Godsbeeld.

Dat kan niet waar zijn en tegelijkertijd voelt hij zich diep en diep machteloos.

Hij komt er niet meer uit, de vraag naar het diepste waarom blijft open.

En menigeen onder ons kan dat Job nazeggen. De waarom-vraag wordt ten diepste niet beantwoord.

We kunnen wel geholpen worden wanneer we proberen andere beelden van God bij ons toe te laten, beelden waaruit blijkt dat God vooral een bondgenoot is, als iemand die naast de mens staat, die naast en samen met de mens protest aantekent tegen het lijden en het onrecht dat mensen treft.

Zoals Job op zeker moment uitspreekt: “al ben ik nog zo geschonden, ik zal God zien vanuit dit lijf. Aan mijn zijde zal ik hem zien.”

Als je zo God mag ervaren als iemand die naast je staat, die om zo te zeggen je een hand in de rug houdt, dan kan dit enorm bevrijdend werken. Daarmee kom je verder. Het waarom van het lijden blijft open. Soms kun je zeggen “” Dat is lijden dat mensen elkaar aandoen ‘maar vaak blijft de vraag onbeantwoord.

Op zo'n momenten is de hand in de rug die toch weer bemoedigt van levensbelang. God wil er zijn voor mensen, en dat mogen we ook verstaan vanuit de hulp, de handreiking, die wij elkaar als mensen kunnen en mogen geven.

In het werk van mensen wordt duidelijk wat God voor ons betekent.

De man, de vrouw, vriend vriendin, de hulpverlener die naast je staat kan dan de vertaling zijn van wat God voor jou betekent.

Want op dit spoor worden we gezet als we kijken naar het levensverhaal van Jezus van Nazareth zoals ons dit vandaag door Marcusevangelie wordt verkondigd.

Jezus laat zien wat mensen voor hem betekenen, hij laat zien dat hij met hen begaan is. Hij verkondigt in de synagoge een leer met gezag.

Dat wil zeggen als iemand die echt iets te zeggen heeft . Dan gaat hij op bezoek bij de schoonmoeder van Petrus en geneest haar, hij doet haar opstaan. Vervolgens na zonsondergang wordt zijn werkzame aanwezigheid duidelijk voor heel Kafarnaum De de volgende dag verspreidt zijn weldoende werkzaamheid zich door heel Galilea.

En Jezus doet dat vanuit een intense gedrevenheid. Zonder uit te zijn op sensatie dat wordt de pas afgesneden, Maar Jezus is niet zo maar bezig .

Wijzend op zijn bevrijdend optreden horen we Jezus zeggen ""Daartoe ben ik immers uitgegaan " . Voor de goede verstaander wil dat eigenlijk zeggen dat Jezus hier uitspreekt dat hij spreekt en handelt vanuit een diepe relatie met God.

Maar dat hij door op zijn manier met mensen om gaan, in levende lijve laat zien wie God voor mensen wil zijn. Niet voor niets horen we in het verhaal dat Jezus zich terugtrekt naar een eenzame plaats om te kunnen bidden.

Jezus heeft er blijkbaar behoefte aan zijn werken onder de mensen steeds weer opnieuw te verbinden met de bron alle leven, de Eeuwige die hij zijn Vader en later ook onze Vader noemt

Een God die aan de zijde van mensen staat en met name aan de zijde van de lijdende en kwetsbare mens.

Zo is Jezus de levende menswording van de Eeuwige wiens naam blijft heten:

"Ik zal er zijn voor jou."

Moge deze naam ons blijven bemoedigen in ons eigen leven en ons sterken wanneer we dit ook voor een ander mogen zijn. Want daar gaat het om in onze diaconie , dat mensen zien en worden gezien Amen.